

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach

ul. Jaworowa 5; 24-100 Puławy tel/fax +48 81 886 85 64

sekretariat@sp3.pulawy.pl dyrektor@sp3.pulawy.pl

www.sp3.pulawy.pl

Program

Wychowawczo - Profilaktyczny

**Szkoły Podstawowej nr 3
im. Jana Brzechwy w Puławach
na rok szkolny 2021/2022**

Autorzy programu:

Dorota Daniłoś-Sobczak

Kinga Jaworska

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity)
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Priorytety MEN na rok szkolny 2021/2022
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r.(DZ.U. z1991 r. nr 120,poz. 526)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.(Dz. U. z 1997r. nr 78, poz.483 ze zm.)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 3 w Puławach

Wstęp

Wychowanie należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa.

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców i państwa.

Zdaniem szkoły jest wychowanie dzieci i młodzieży do wartości.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno wzmacniać i uzupełniać dziania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży,

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele, wychowawcy, uczniowie i rodzice.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach jest placówką oświatową uznającą za cel nadrzędny wszechstronny rozwój osobowości ucznia oparty na systemie wartości, który za podstawę przyjmuje powszechnie przyjęte zasady etyki i moralności.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z oczekiwaniami rodziców. Za najistotniejsze uznają oni, aby dzieci były bezpieczne, by nauczyły się sumienności, uczciwości i systematyczności, aby miały zaufanie do nauczycieli, mogły zwracać się do nich ze swoimi problemami i otrzymywały pomoc oraz aby wszechstronnie się rozwijały i miały poczucie własnej wartości.

Nauczyciel w opinii rodziców powinien być komunikatywny, odpowiedzialny i uczciwy.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego. Jest on zintegrowany ze Statutem Szkoły. Adresatami Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy nauczyciele. Opisuje on w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, profilaktycznym i opiekuńczym.

Charakterystyka szkoły

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach jest szkołą ośmioklasową z oddziałami przedszkolnymi. W szkole są 2 oddziały przedszkolne, 2 klasy I, 2 klasy II, 3 klasy III, 3 klasy IV, 3 klasy V, 1 klasy VI, 4 klasy VII i 4 klasy VIII.

Szkoła wielokrotnie realizowała programy międzynarodowe.

Do szkoły uczęszczają uczniowie z rejonu, a także z poza rejonu tj. z terenu miasta Puławy, powiatu puławskiego i spoza powiatu. W rejonie szkoły znajduje się osiedle bloków komunalnych Wólka Profecka. Mieszkają tam rodziny o niskim statusie materialnym. Na terenie osiedla często dochodzi do interwencji policji.

Z przeprowadzonej w szkole diagnozy wynika, że głównymi czynnikami ryzyka związanymi z funkcjonowaniem rodziny są:

- nieobecność rodziców związana z pracą
- rozwody i separacje
- brak konsekwencji wychowawczej, wewnętrzne konflikty rodzinne, nadopiekuńczość rodziców
- różnego rodzaju dysfunkcje rodziny (przewlekłe choroby, długotrwała nieobecność jednego rodzica, zdarzenia losowe itp.)

Czynnikami ryzyka związanymi ze sferą osobową uczniów jest niechęć do nauki i chodzenia do szkoły. Przeważają jednak w tej sferze czynniki chroniące. Uczniowie mają wysoką samoocenę, na którą składają się:

- plany na przyszłość
- wiara w swoje możliwości, wytrwałość w dążeniu do celu i pokonywaniu trudności
- przekonanie o wartości norm religijnych
- panowanie nad negatywnymi emocjami
- aktywny styl życia i dobre kontakty społeczne
- pozytywny obraz własnej rodziny
- poczucie wsparcia ze strony nauczycieli i pracowników szkoły.

Podstawowe wartości uznawane przez społeczność szkolną:

- Rodzina
- Zdrowie
- Współdziałanie w grupie
- Prawda
- Szacunek
- Odpowiedzialność
- Empatia
- Otwartość
- Tolerancja
- Patriotyzm

- Zaradność
- Innowacyjność

Wzór osobowy nauczyciela-wychowawcy:

Nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach:

- otacza indywidualną opieką każdego wychowanka,
- informuje ucznia i jego rodziców o kryteriach i wymaganiach edukacyjnych,
- dostosowuje przekazywaną wiedzę do umiejętności i możliwości intelektualnych ucznia,
- śledzi postępy w nauce swoich wychowanków oraz na bieżąco informuje o nich rodziców,
- wnikliwie obserwuje jak rozwija się każde dziecko- uczeń szkoły, daje temu zewnętrzny wyraz (chwali, wyraża radość), koryguje niewłaściwe postawy, dostosowuje wymagania do możliwości ucznia,
- prowadzi ciekawe lekcje,
- dba o rozwój życia klasowego tworząc serdeczną atmosferę wśród uczniów sprzyjającą koleżeństwu i przyjaźni,
- reaguje i przeciwdziała wszelkim formom agresji, przemocy i wandalizmu na terenie szkoły,
- szanuje godność ucznia, jego uczucia osobiste,
- jest sprawiedliwy i konsekwentny w działaniu, stwarza możliwość do zespołowego rozwiązywania problemów,
- jest obiektywny w ocenianiu,
- docenia wagę zgłaszanych przez uczniów spraw,
- jest otwarty na potrzeby uczniów, wierzy w nich,
- jest przyjacielem i doradcą swoich wychowanków,
- prezentuje wysoka kulturę osobistą, daje pozytywny przykład,
- jest asertywny, empatyczny, tolerancyjny, przyjazny innym ludziom, z poczuciem humoru,
- umiejętnie buduje własny autorytet,
- dąży do samorozwoju – podnosi swoje kwalifikacje poprzez szkolenie i samorozwój,
- stara się być na bieżąco z aktualnymi trendami psychologiczno-pedagogicznymi, jest kreatywny,

- zna i stosuje nowe technologie, dostosowuje się do wymagań nauczania w sytuacji pandemii w formie zdalnego nauczania poprzez korzystanie z platform internetowych, aktywność na mediach społecznościowych, kontakt poprzez dziennik elektroniczny itp.

Wzór osobowy absolwenta

Uczeń, który kończy Szkołę Podstawową nr 3 w Puławach jest:

1. Odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny, zaradny, otwarty
 - zna swoje prawa, potrafi ich bronić
 - rozumie sens powierzanych obowiązków
 - jest odpowiedzialny za własne postępowanie
 - zna sposoby rozwijania swoich zainteresowań
 - ma własne pomysły na rozwiązanie napotkanych problemów
 - umie bronić swojego zdania, nie ulega łatwo wpływom innych
 - dba o zdrowie, odmawia używania substancji szkodliwych dla zdrowia
 - posiada wiedzę niezbędną do dalszego kształcenia,
 - stosuje się do regulaminów i wytycznych wynikających z sytuacjach kryzysowych w kraju.
2. Uczciwy, prawy, prawdomówny
 - stara się zasłużyć na zaufanie innych
 - umie przyznać się do błędu i ponieść konsekwencje swojego zachowania.
3. Kulturalny, taktowny, szanujący innych
 - dobrze zna normy zachowania i stara się je stosować w środowisku szkolnym, domowym i różnych sytuacjach społecznych
 - zna i stosuje nabytą w szkole kulturę słowa, zachowania i stroju.
4. Krytyczny wobec siebie i innych
 - potrafi oceniać i wartościować zachowania własne i innych
 - wybiera odpowiednie dla siebie informacje z mediów, umie je analizować
 - odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.
5. Wykazuje postawę społeczną i obywatelską
 - szanuje tradycję i kulturę własnego narodu
 - wykazuje poszanowanie dla innych kultur i tradycji
 - zna miejsce Polski w Europie
 - aktywnie i skutecznie uczestniczy w życiu szkolnym i publicznym.
6. Sprawnie posługuje się językiem ojczystym

- potrafi wyrażać i interpretować pojęcia, myśli, uczucia, fakty i opinie w mowie i piśmie
 - sprawnie i kreatywnie używa języka w interakcji z innymi ludźmi w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych.
7. Potrafi porozumiewać się w językach obcych
- posiada cztery kompetencje językowe: rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie w językach obcych
 - zna i rozumie różnice kulturowe.
8. Posiada kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
- rozwija i wykorzystuje myślenie matematyczne do rozwiązywania problemów życia codziennego
 - potrafi i chce wykorzystywać swoją wiedzę do wyjaśniania świata przyrody zgodnie z zasadami metodologii
 - rozumie zmiany powodowane w środowisku przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli.
9. Sprawnie posługuje się technologiami społeczeństwa informacyjnego
- potrafi wykorzystywać komputery do uzyskiwania, oceny, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji
 - porozumiewa się i uczestniczy w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu
 - potrafi organizować swoją naukę w sposób zdalny.
10. Umie konsekwentnie i wytrwale uczyć się
- potrafi zarządzać czasem i informacjami zarówno indywidualnie, jak i w grupach
 - jest świadomy własnego procesu uczenia się i potrzeb w tym zakresie
 - identyfikuje dostępne możliwości oraz pokonuje pojawiające się przeszkody
 - nabywa, przetwarza i przyswaja nową wiedzę, a także poszukuje i korzysta ze wskazówek
 - wykorzystuje zdobytą wiedzę w różnorodnych sytuacjach życiowych.
11. Wykazuje inicjatywę, jest przedsiębiorczy
- myśli kreatywnie i szuka innowacyjnych sposobów realizacji swoich zamiarów

- potrafi skutecznie planować, oceniać ryzyko i wykorzystywać szanse dla realizacji własnych pomysłów
- dba o etyczny wymiar realizowanych przedsięwzięć.

12. Świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym

- docenia znaczenie twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć
- bierze udział w wydarzeniach muzycznych, teatralnych, literackich, plastycznych i wizualnych.

Rozumienie pojęć dla potrzeb realizacji Programu:

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażująca dwie osoby wychowawcę (osoba dorosła) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka). Pozostają one w osobowej relacji opartej na obustronnym poszanowaniu godności, współdziałają w osiąganiu celów wychowawczych i dzielą się odpowiedzialnością. Wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z nich.

Profilaktyka jest procesem, który kompensuje niedostatki wychowania, wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu. Jest także jednym ze sposobów reagowania na różne zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane, a tym samym do traktowania ich w kategoriach zagrożeń i podejmowania wysiłków w celu ich eliminacji lub ograniczania. Profilaktyka jest więc działaniem, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Drugim, równie istotnym elementem profilaktyki jest promowanie alternatywnych zjawisk w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować oraz wzmacnianie czynników chroniących przed rozwojem zagrożeń.

Przez program profilaktyczny rozumie się działania psychoedukacyjne podejmowane według określonego scenariusza, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów i szkodom wynikającym z problemów w ich otoczeniu oraz umacnianie tych zasobów i predyspozycji, które będą działać chroniąco na jednostkę.

Przez zachowania ryzykowne określa się różne działania niosące ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego, psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego. Do najpoważniejszych zachowań ryzykownych zalicza się:

- palenie tytoniu
- używanie alkoholu
- używanie środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych

- używanie suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne
- wagarowanie oraz porzucenie nauki szkolnej
- brak lub niejasność życiowych celów
- zachowania agresywne i przestępcze
- uczestnictwo w problemowych, destrukcyjnych grupach rówieśniczych
- wulgaryzmy i brak kultury osobistej
- ucieczki z domu

Powstawaniu zachowań ryzykownych sprzyjają niektóre cechy jednostki i jej środowiska. Istnieją jednak również takie czynniki i zachowania, które mogą je hamować.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje i warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka.

Są to:

- poczucie przynależności do rodziny
- silna więź rodzinna
- zainteresowanie własnym rozwojem i nauką
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań i pasji
- kultura osobista
- zaangażowanie w rozwój duchowy
- życie religijne
- szacunek do norm społecznych, tradycji i kultury
- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej
- pełnienie ról aprobowanych społecznie

W Program Wychowawczo-Profilaktyczny zostały wpisane trzy poziomy działań profilaktycznych:

Profilaktyka uniwersalna - działania kierowane do całej populacji, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych i dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu. Ich celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie i opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych. Są to działania ukierunkowane na promowanie zdrowego stylu życia, pomoc w rozwijaniu umiejętności psychologicznych i społecznych, stwarzanie możliwości zaangażowania w działalność pozwalającą realizować potrzebę rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu.

Profilaktyka selektywna - działania adresowane do jednostek lub grup osób, które są w stopniu wyższym niż przeciętny narażeni na rozwój problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych lub problemów wynikających z innych zachowań ryzykownych. Jej celem jest zmniejszanie szkód doznawanych na skutek podjęcia zachowań ryzykownych, ograniczanie intensywności i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienia wycofania się z zachowań ryzykownych, zapobieganie przyszłym szkodom.

Profilaktyka wskazująca - działania ukierunkowane na jednostki, u których z powodów uwarunkowań biologicznych, psychologicznych czy społecznych pojawiły się zachowania wysoce ryzykowne. Główne działania to indywidualna diagnoza przyczyn oraz interwencja. Działania te wymagają pracy specjalistów zatrudnionych w różnych instytucjach zewnętrznych, przygotowanych do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej. Są to działania lecznicze, rehabilitacyjne oraz resocjalizacyjne, których celem jest przeciwdziałanie degradacji społecznej oraz powrót do normalnego funkcjonowania.

Struktura programu:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest skonstruowany tak, aby umożliwić jego realizację na wszystkich poziomach edukacji w szkole. Działania w nim przewidziane skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców. Posiada on jasno określone cele, zakres, formy realizacji i metody pracy.

Działania wychowawcze podejmowane są wobec całej społeczności szkolnej. Działania o charakterze interwencyjnym podejmowane są zawsze bezpośrednio w odpowiedzi na bieżące wydarzenia mające miejsce w szkole lub najbliższym środowisku ucznia.

Strategie działań wychowawczo -profilaktycznych:

Działania profilaktyczne realizowane są poprzez wykorzystanie następujących strategii:

Strategia informacyjna - Celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań.

Strategia edukacyjna - Strategia ta ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem czy rozwiązywanie konfliktów itp.). U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku umiejętności niezbędnych w życiu społecznym.

Strategia działań alternatywnych - Celem jest pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i osiągnięcie satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową). U podstaw tej strategii zakłada się, że wielu ludzi podejmuje zachowania ryzykowne ze względu na brak możliwości rozwoju zainteresowań i osiągnięcia sukcesów pozytywnych.

Strategia interwencyjna - Celem jej jest wspieranie w sytuacjach kryzysowych (m.in. w okresie pandemii) osób mających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów osobistych. Elementem interwencyjnym jest towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia.

Cele Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał jako narzędzie służące wszystkim jego adresatom-uczniom, nauczycielom oraz rodzicom. Wobec potencjalnych i realnych niebezpieczeństw zarówno pochodzących ze świata zewnętrznego, jak i samej jednostki ma na celu wyposażenie swoich odbiorców w taką wiedzę i umiejętności oraz wyrobienie takich nawyków, które pomogą im w stawieniu czoła współczesnym zagrożeniom. Poprzez celowe i świadome działania ma pełnić funkcję ochronną przed oddziaływaniem czynników ryzyka oraz wzmacniać czynniki chroniące, a tym samym umożliwić wszechstronny rozwój.

Cel główny:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i poprawa warunków umożliwiające wszechstronny rozwój osobowości uczniów. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

Cele szczegółowe:

1. Wychowanie do wartości:

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, postaw patriotycznych, szacunku dla tradycji przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomość praw i obowiązków. Zwiększenie u uczniów świadomości przynależności do Polski i Europy.

Edukacja patriotyczna, nauczanie historii oraz poznawanie polskiej kultury (w tym osiągnięć duchowych i materialnych) m. in. poprzez wycieczki edukacyjne.

Pogłębienie szacunku do symboli narodowych i hymnu narodowego.

Rozwijanie postaw odpowiedzialności za środowisko naturalne.

2. Profilaktyka uzależnień

Kształtowanie umiejętności asertywnych. Wskazanie negatywnych skutków stosowanie używek(alkohol, papierosy, narkotyki, środki psychoaktywne) oraz suplementów diet i

leków w celach innych niż medyczne, a także uzależnienie od komputera, smartfona, Internetu, różnego rodzaju gier oraz portali społecznościowych. Korzystanie z tych urządzeń w rozsądny i kontrolowany sposób w celu np. kontynuowania nauki w czasie zdalnego nauczania oraz kontaktu z grupą rówieśniczą w sposób bezpieczny. Zwiększenie świadomości konsekwencji stosowania różnych form używek. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców istotnych dla umiejętności wychowawczych oraz zapobiegania uzależnieniom.

3. Wsparcie rozwoju intelektualnego

Motywowanie uczniów do nauki. Pomoc uczniom z trudnościami w nauce (szczególnie w okresie nauczania zdalnego), rozwijanie zainteresowań i wsparcie uczniów zdolnych. Przygotowywanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego, rozwijanie tolerancji wobec innych kultur. Upowszechnianie czytelnictwa, przygotowanie do samokształcenia i poszukiwania informacji, wykorzystywania wiedzy w praktyce itp. Zwiększenie skuteczności rozpoznawania i przezwyciężania trudności w nauce oraz przeciwdziałania niepowodzeniom szkolnym. Rozszerzanie form pomocy dzieciom mającym trudności w nauce lub wykazującym niechęć do nauki szkolnej. Wzmacnianie samodyscypliny i odpowiedzialności za swój proces kształcenia.

4. Wykształcenie kompetencji społecznych.

Integracja klasy, tworzenie życzliwej atmosfery w klasie.

Wypracowanie u uczniów nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, prawidłowego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrożenie do życia w społeczności szkolnej i grupie rówieśniczej. Wykształcenie pozytywnych postaw, respektowanie norm społecznych, eliminowanie zachowań agresywnych. Nabycie przez uczniów umiejętności życiowych ułatwiających funkcjonowanie w grupie społecznej: przyjaźni, szacunku, tolerancji, empatii, kultury słowa, poszanowania godności drugiego człowieka.

Wykształcenie w uczniach poczucia własnej wartości i wzajemnego zaufania w grupie rówieśniczej. Przygotowanie ucznia do dokonywania wyborów, wartości i odpowiedzialnego podejmowania decyzji. Wykształcenie umiejętności komunikowania się i zachowań asertywnych.

Zwiększenie poziomu wiedzy uczniów o stresie i nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach z nim związanych.

Wykształcenie umiejętności radzenia sobie ze złością.

Wykształcenie u uczniów postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu.

5. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat zdrowego stylu życia, wdrażanie nawyków i postaw prozdrowotnych.

Wypracowanie nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie zdrowego i ekologicznego stylu życia oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu. Zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Podniesienie poziomu wiedzy o zachowaniach i postawach prozdrowotnych.

6. Zapewnienie uczniom wszechstronnego i harmonijnego rozwoju

Zapewnieni uczniom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Nauczanie uczniów dopowiedzianego korzystania z zasobów Internetu, w tym z mediów społecznościowych. Nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach (rozwiązywanie problemów i sytuacji konfliktowych, mediacji i negocjacji). Objęcie opieką i wsparciem wszystkich uczniów, zwłaszcza znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz zagrożonych marginalizacją.

Metody realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Cele założone w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym są realizowane za pomocą następujących metod:

- metody aktywizujące jednostkę i środowisko,
- metoda projektów,
- metody impresyjne i ekspresyjne,
- metody podające.

W szczególności odbywać się to będzie poprzez następujące formy:

- programy i spotkania informacyjno-edukacyjne,
- zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze,
- zajęcia i występy artystyczne,
- zabawy, gry i dyskoteki,
- udział w konkursach, olimpiadach, festiwalach
- wyjścia i wyjazdy do kina i teatru,
- lekcje biblioteczne, bookcrossing,
- zajęcia warsztatowe,
- zajęcia szachowe,
- prezentacje multimedialne,
- zajęcia sportowe, rajdy, wycieczki (edukacyjne i ekologiczne), ogniska,
- „zielona” i „biała ” szkoła,
- akcje społeczne i charytatywne,

- programy profilaktyczne rekomendowane o potwierdzonej skuteczności,
- zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań,
- Indywidualne Programy Nauki,
- program profilaktyczny „Alternatywa”,
- zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne
- pedagogizację rodziców w ramach wywiadówek, konsultacji z wychowawcami i nauczycielami uczącymi w klasie, pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- współpracę między instytucjami w środowisku (szkoły, poradnie, fundacje),
- szkoleniowe rady pedagogiczne.
- realizację projektów własnych i udział w projektach zewnętrznych
- realizowanie nauki w sposób zdalny w okresie pandemii
- realizację programów autorskich

Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

- Rada Pedagogiczna określa zadania w zakresie wychowania i profilaktyki i dokonuje analizy działalności szkoły w tym zakresie
- nauczyciele współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, wykonują zalecenia zawarte w opiniach wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i inne poradnie specjalistyczne, doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych
- wychowawcy klasy integrują zespół klasowy, dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, realizują zadania w zakresie wychowania i profilaktyki we współpracy z rodzicami uczniów
- pedagog i psycholog szkolny rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych. Określają formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom wybitnie zdolnym, pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Odpowiednio do rozpoznanych potrzeb, organizują i prowadzą różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Podejmują działania wychowawczo– profilaktyczne wynikające z Programu. Wspierają działania opiekuńcze, wychowawcze i profilaktyczne nauczycieli wynikające z Programu
- Rada Rodziców opiniuje Program Wychowawczo - Profilaktyczny, analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat wychowania i profilaktyki, współpracuje z Radą Pedagogiczną i dyrekcją szkoły

- rodzice przedstawiają Radzie Rodziców opinie na temat wychowania i profilaktyki, korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga, psychologa i szkolnej służby zdrowia w zakresie wychowania i profilaktyki, wnioskuje do odpowiednich organów i instytucji w sprawach kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacyjno -wychowawczych.

Instytucje i organizacje wspierające i współpracujące ze szkołą w realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- POK „Dom Chemika”
- Kino „Sybilla” w Puławach
- Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie
- Parafia Miłosierdzia Bożego w Puławach
- Puławskie Towarzystwo Chorych „Hospicjum”
- Caritas Polska
- Polski Czerwony Krzyż, Oddział w Puławach
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Puławach
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
- Komenda Powiatowa Policji w Puławach,
- Sąd Rejonowy w Puławach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy UM Puławy
- Urząd Miejski w Puławach
- Fundacja „Praesterno” w Puławach
- Fundacja „Obok Nas” w Puławach
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Puławach
- Straż Pożarna w Puławach
- Straż Miejska w Puławach
- Stowarzyszenie „Monar”
- Biblioteka Miejska w Puławach
- Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Puławach
- Inne instytucje i organizacje.

Spodziewane efekty z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

W wyniku realizacji treści zawartych w Programie mamy planowane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów

- podniesienie poziomu rozwoju kompetencji kluczowych
- zwiększenie poziomu integracji zespołów klasowych
- systematyczne podnoszenie poziom bezpieczeństwa uczniów w szkole
- promowanie zdrowego stylu życia
- kształtowanie u uczniów postawy prospołecznej i patriotycznej
- bieżące rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych uczniów
- zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych podejmowanych przez uczniów
- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych.

Ewaluacja Programu:

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco poprzez analizę zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych, analizę wytworów pracy uczniów, rozmowy z uczniami i ich rodzicami, obserwację uczniów w sytuacjach zadaniowych, kontrole postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych oraz w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej. Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu Profilaktyki stanowią: narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy, sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, hospitacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie i wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy oraz scenariusze.

Zasoby Szkoły:

Wszyscy zatrudnieni w Szkole nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe oraz przygotowanie pedagogiczne, dodatkowo wielu z nich ma ukończone studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące. Nauczyciele tworzą zespoły samokształceniowe. Szkoła zatrudnia pedagoga i psychologa, a także w miarę potrzeb logopedę.

Obszary Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

- tworzenie warunków do aktywności szkolnej uczniów tak, aby mieli możliwość osiągnięcia sukcesów
- organizacja życia szkolnego poprzez Samorząd Uczniowski
- wdrażanie uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym i prywatnym
- promocja zdrowia i zdrowego stylu życia
- rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym

- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, demoralizacji, agresji i przemocy, kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów
- wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną lub dotkniętych biedą oraz niesienie pomocy w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Tworzenie warunków do aktywności szkolnej uczniów tak, aby mieli możliwość osiągnięcia sukcesów:

Cel główny:

Umożliwienie uczniom nabywania wiedzy, ekspresji i realizacji własnych pomysłów, zainteresowań i pasji.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie poziomu motywacji uczniów do różnorodnych działań na terenie szkoły i poza nią
- wdrożenie uczniów do aktywności na miarę swoich możliwości
- doposażenie szkoły w nowoczesne pomoce naukowe.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze:

- udział uczniów w różnorodnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych, olimpiadach, turniejach, zawodach
- organizowanie wystaw i występów dla rodziców, przedszkolaków, społeczności szkolnej i lokalnej
- spotkania z ciekawymi ludźmi
- współpraca z ośrodkami kultury i instytucjami działającymi w środowisku
- umożliwienie uczniom klas I – III zdobywania sprawności freinetowskich (kształtowanie twórczej postawy uczniów)
- wykorzystanie nowoczesnych technologii do realizacji treści programowych z różnych przedmiotów, szczególnie w czasie nauki zdalnej (tablice multimedialne, rzutniki, laptopy)
- umożliwienie uczniom zdolnym realizacji Indywidualnych Programów Nauki
- stosowanie w nauczaniu przedmiotowym aktywnych metod pracy.

Organizacja życia szkolnego poprzez Samorząd Uczniowski:

Cel główny:

Stworzenie warunków do rozwoju osobistego uczniów i poczucia tożsamości narodowej.

Cele szczegółowe:

- wykształcenie u uczniów świadomości własnych potrzeb fizycznych, emocjonalnych i duchowych
- wypracowanie u ucznia postawy i umiejętności prospołecznych
- pielęgnowanie tradycji szkolnych
- podniesienie wśród uczniów świadomości narodowej i patriotycznej oraz szacunku do symboli narodowych i hymnu.

Sposoby realizacji:**Działania wychowawcze:**

- organizacja imprez szkolnych : Dzień Chłopaka, „Spotkanie z Mikołajem”, „Poczta Walentynkowa” , „Pierwszy Dzień Wiosny”, „Wspólne Kolędowanie” itp.
- organizacja Dni Patrona - „Brzechwolandia” we współpracy z całą społecznością szkolną
- udział w akcjach charytatywnych na rzecz chorych i potrzebujących we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku oraz Parafią Miłosierdzia Bożego
- opieka nad sztandarem szkoły, uczestnictwo w uroczystościach szkolnych
- współorganizacja szkolnych obchodów uroczystości patriotycznych
- reprezentowanie szkoły w miejskich uroczystościach patriotycznych.

Wdrażanie uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym i osobistym:**Cel główny:**

Zaplanowanie i zrealizowanie działań mających na celu wdrażanie ich do funkcjonowania w życiu społecznym klasy, szkoły i środowiska lokalnego.

Cele szczegółowe:

- nabycie przez uczniów znajomości zasad zachowania w grupie rówieśniczej i umiejętności pracy zespołowej
- wykształcenie u uczniów poczucia odpowiedzialności za powierzone im zadania i przestrzegania terminowości wykonania tych zadań
- wykształcenie postawy tolerancji, szacunku do prywatności i pracy innych
- wykształcenie poczucia przynależności narodowej i postawy szacunku wobec symboli narodowych
- wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami w życiu szkolnym i osobistym
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i komunikowania się.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia i dziecka poprzez zapoznanie ze statutem szkoły i regulaminami szkolnymi ,tworzenie kodeksów klasowych
- wybory do samorządu szkolnego i samorządów klasowych
- wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami poprzez zajęcia warsztatowe, omawianie tematyki na godzinie wychowawczej
- angażowanie uczniów w organizację imprez kulturalnych w szkole: apele i uroczystości szkolnych, dyskotek, konkursów, gazetek szkolnych i klasowych
- zachęcanie uczniów do pracy w wolontariacie (zbiórki i kiermasze na rzecz hospicjum, pomoc dla zwierząt w schroniskach, udział w akcjach charytatywnych)
- uczestnictwo uczniów w akcjach i działaniach Szkolnego Koła Caritas
- zaangażowanie uczniów w działania Szkolnego Koła PCK
- rozwijanie umiejętności komunikowania się poprzez zajęcia warsztatowe, pracę w grupach w czasie lekcji
- integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej poprzez organizowanie imprez klasowych, wycieczek i imprez szkolnych
- uczenie tolerancji poprzez akcje charytatywne, zajęcia warsztatowe, godziny wychowawcze
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej poprzez apele szkolne, wychowanie regionalne na lekcjach wychowawczych, podtrzymywanie lokalnych tradycji i zwyczajów, współpracę z lokalnymi instytucjami
- rozwijanie poczucia przynależności do Europy i tolerancji dla odmienności kulturowej na lekcjach przedmiotowych i zajęciach pozalekcyjnych
- kształtowanie postaw patriotycznych poprzez apele z okazji świąt państwowych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, zdobywanie wiedzy o wybitnych postaciach historycznych, udział w akcjach pomocy Polakom za granicą
- kształtowanie postaw prospołecznych na zajęciach lekcyjnych, zajęciach warsztatowych, godzinach wychowawczych
- realizacja programów profilaktycznych „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję” itp.
- realizacja zajęć pozalekcyjnych w ramach Profilaktyczno-Rozwojowego Programu Pracy dla Dzieci i Młodzieży „Alternatywa”

- uczestnictwo szkoły w projekcie „Efektywna szkoła-wsparcie kadry zarządzającej placówek oświatowych z województwa lubelskiego.”

Profilaktyka selektywna:

- indywidualne rozmowy pedagoga i psychologa z uczniami z problemami w kontaktach społecznych, pomoc w ich rozwiązywaniu
- kierowanie uczniów do specjalistycznych instytucji diagnozujących problem.

Profilaktyka wskazująca:

- kierowanie uczniów na terapię zaburzeń zachowań w kontaktach społecznych w specjalistycznych ośrodkach pomocy.

Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa:

Cel główny:

Nabycie przez uczniów nawyków zdrowego i bezpiecznego stylu życia oraz zwiększenie aktywności umożliwiających harmonijny rozwój.

Cele szczegółowe:

- wykształcenie nawyku zdrowego i aktywnego stylu życia
- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie edukacji prozdrowotnej
- nabycie wiedzy o substancjach szkodliwych i umiejętności odmowy ich używania
- zwiększenie skuteczności wczesnego diagnozowania zagrożeń i przeciwdziałania im
- uświadomienie współzależności pomiędzy zdrowiem fizycznym i psychicznym
- zwiększenie świadomości i odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia
- wdrożenie do przestrzegania zasad higieny osobistej
- nabycie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących bezpieczeństwa własnego i najbliższego otoczenia.

Sposoby realizacji:

Działania Wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, pogadanki, filmy nt. właściwego odżywiania się, przygotowywanie jadłospisów i posiłków, zajęcia w kuchni szkolnej, konkursy i gazetki
- wykonywanie prac plastycznych, technicznych i prezentacji na temat zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej
- realizacja programów „Warzywa i owoce w szkole” i „Mleko w szkole”

- profilaktyczne zajęcia edukacyjne „Archipelag skarbów ” (kl. VIII)
- propagowanie wiedzy o bezpieczeństwie: pogadanki, filmy, prezentacje, ćwiczenia praktyczne, spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej i Policji
- nauka zachowania w sytuacjach zagrożenia: próbna ewakuacja
- nauka pierwszej pomocy, obchody Światowego Dnia Resuscytacji
- wdrażanie do przestrzegania regulaminów szkolnych i regulaminu wycieczek
- organizowanie wycieczek, zajęć terenowych, rajdów i innych form aktywności fizycznej
- organizowanie zajęć sportowych, zachęcanie do udziału w zawodach sportowych, meczach, spartakiadach
- organizacja wyjazdów na „zieloną” i „białą” szkołę
- przypominanie uczniom zasad higieny osobistej i dbałości o wygląd zewnętrzny
- pokaz mycia zębów, fluoryzacja
- realizacja wychowania komunikacyjnego
- tworzenie planu pracy szkoły zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.

Profilaktyka selektywna:

- stały kontakt pielęgniarki szkolnej z nauczycielami i rodzicami dzieci z problemami zdrowotnymi
- realizacja zaleceń placówek specjalistycznych diagnozujących i opiekujących się uczniami problemami zdrowotnymi.

Profilaktyka wskazująca:

- praca specjalistów w zakresie pomocy dzieciom i rodzinom dotkniętym problemami zdrowotnymi.

Rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym

Cel główny:

Pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności i umożliwianie mu prawidłowego funkcjonowania w zespole klasowym oraz osiągnięcia pozytywnych wyników szkolnych.

Cele szczegółowe:

Podniesienie poziomu świadomości ucznia w obszarze swoich mocnych stron.

- wypracowanie u ucznia postawy odpowiedzialności za siebie i swoją naukę
- podniesienie przez nauczycieli umiejętności rozpoznawanie potrzeb ucznia i przyczyn trudności w nauce
- usprawnianie u uczniów zaburzonych procesów psychomotorycznych istotnych w opanowaniu umiejętności czytania i pisanie

- kształtowanie u uczniów potrzeby samodoskonalenia
- wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

Diagnozowanie potrzeb uczniów i tworzenie warunków do ich zaspokajania:

- organizacja zajęć rozwijających zainteresowania
- współpraca nauczycieli z psychologiem i pedagogiem szkolnym celem indywidualizacji oddziaływań na uczniów
- indywidualne rozmowy i zajęcia z uczniem
- obserwacja, wymiana informacji i spostrzeżeń między rodzicami i nauczycielami uczącymi
- współpraca z domem rodzinnym ucznia, udzielanie wskazówek do pracy z dzieckiem w domu
- informowanie uczniów o tym co pomaga, a co przeszkadza w nauce
- zachęcanie uczniów do poznawania swoich mocnych stron i uczestnictwa w różnorodnych konkursach i wystawach
- udzielanie wsparcia dzieciom i ich rodzicom w czasie nauki zdalnej w formie systematycznego udostępniania elektronicznie na dzienniku szkolnym informacji na temat radzenia sobie w sytuacjach stresowych, danych kontaktowych, linków gdzie szukać pomocy i wsparcia, publikacji na stronie internetowej szkoły itp.

Profilaktyka selektywna:

Diagnozowanie przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych:

- kierowanie uczniów z trudnościami na diagnozę do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu oceny ich wiedzy i umiejętności i ustalenia przyczyn trudności
- konsultacje z rodzicami uczniów mających trudności w nauce
- obserwacja uczniów przez nauczycieli, wychowawców klas, pedagoga, psychologa
- rozmowy z uczniem.

Wspomaganie ucznia w zdobywaniu wiedzy:

- sprawdzanie na bieżąco stanu wiedzy uczniów z trudnościami w celu niedopuszczenia do powstawania i gromadzenia się zaległości
- praca w oparciu o zalecenia Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej
- organizacja zajęć wyrównawczych i zajęć korekcyjno – kompensacyjnych
- organizacja zajęć rozwijających zainteresowania

- współpraca z rodzicami, analiza trudności i postępów, wzajemna wymiana informacji, również w sytuacji nie realizowania nauki w systemie zdalnym.

Profilaktyka wskazująca:

Kierowanie uczniów do innych form pomocy specjalistycznej zgodnie z diagnozą Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej:

- zapewnienie uczniom specjalistycznych zajęć i terapii na terenie poradni
- zmiana profilu kształcenia zgodnie z diagnozą specjalistów
- w okresie nauki zdalnej zachęcanie dzieci do udziału w zajęciach online proponowanych przez inne instytucje np. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Fundacje, itp.
- umożliwienie uczniom indywidualnego kontaktu online z pedagogiem, psychologiem szkoły.

Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, demoralizacji, agresji i przemocy, kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów:

Cel główny:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów, eliminowanie zagrożeń ze środowiska ucznia.

Cele szczegółowe:

- nabycie przez uczniów umiejętności asertywnego zachowania
- podniesienie poziomu wiedzy o prawidłowej reakcji na sytuację zagrożenia
- wykształcenie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu
- zwiększenie ilości zachowań oraz postaw koleżeńskich opartych o wzajemny szacunek
- zwiększenie liczby uczniów systematycznie realizujących obowiązki szkolne
- zwiększenie liczby uczniów osiągających sukcesy na miarę swoich możliwości
- rozpoznawanie zachowań agresywnych i objawów przemocy wśród uczniów
- poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z mediów, komputera
- uświadomienie zagrożeń pochodzących z rzeczywistego i wirtualnego świata.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach: opracowanie kodeksów i regulaminów klasowych, pogadanki na lekcjach wychowawczych

- działania mające na celu wdrażanie do bezpiecznego poruszania się po drodze: spotkania z policją i Strażą Miejską, wychowanie komunikacyjne, pogadanki, konkursy
- uwrażliwianie uczniów na zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania ze środków masowego przekazu: zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych i informatyce, pogadanki, gazetki, Tydzień Bezpiecznego Internetu
- zapoznanie uczniów z przyczynami zachowań agresywnych oraz kształtowanie umiejętności przeciwdziałania im oraz panowania nad swoimi emocjami: zajęcia warsztatowe, zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych
- dostarczanie uczniom wzorów alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów: zajęcia warsztatowe, spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym, okresach nauki zdalnej w formie internetowej
- realizacja programów profilaktycznych „Spójrz inaczej na agresję”, „Program Domowych Detektywów” itp.
- spotkania ze specjalistami, edukacja uczniów na temat skutków używania nikotyny, alkoholu, środków psychoaktywnych
- współpraca z rodziną ucznia: spotkania z rodzicami, konsultacje z pedagogiem i psychologiem, kierowanie rodziców na zajęcia warsztatowe szkoły dla rodziców w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- doskonalenie umiejętności oceny sytuacji zagrażających zdrowiu: zajęcia warsztatowe, zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych i lekcjach przyrody oraz wychowania do życia w rodzinie
- diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole: rozmowy z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, ankiety
- dyżury nauczycieli na przerwach, kontrolowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych
- monitoring szkoły.

Profilaktyka selektywna:

- indywidualna praca nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami i uczniami przejawiającymi objawy demoralizacji
- współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi
- kierowanie wniosków do specjalistycznych placówek w celu dokonania diagnozy i terapii

- kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w celu zbadania sytuacji rodzinnej ucznia przejawiającego zaburzone zachowanie oraz oceny sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej.

Profilaktyka wskazująca:

- współpraca ze specjalistami i instytucjami udzielającymi pomocy diagnostycznej i terapeutycznej zagrożonym uczniom i rodzinom
- Udział pedagoga szkolnego w procedurze Niebieska Karta oraz Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną lub dotkniętych biedą oraz niesienie pomocy w trudnej sytuacji życiowej i materialnej:

Cel główny:

Otoczenie wsparciem dziecka potrzebującego pomocy ze względu na trudną sytuację społeczną.

Cele szczegółowe:

- rozpoznanie potrzeb uczniów dotkniętych marginalizacją i/ lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej, rodzinnej
- otoczenie opieką i wsparciem dziecka pochodzącego ze środowiska dotkniętego marginalizacją
- kształtowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie
- nabycie przez uczniów wiedzy, że wszystkich obowiązują takie same prawa bez względu na pochodzenie i środowisko
- zwiększenie świadomości uczniów gdzie w razie potrzeby szukać pomocy.

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych, wzbudzanie empatii, uczenie tolerancji i zachowań prospołecznych: zajęcia warsztatowe, zajęcia w zespołach klasowych na temat kształtowania pozytywnych relacji między rówieśnikami
- integracja klasowa i szkolna: uroczystości i imprezy klasowe i szkolne, wspólne wyjazdy, rajdy
- w okresie nauki zdalnej bieżący kontakt w formie online, po uzgodnieniu również indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne
- w okresie nauki zdalnej pełnienie przez psychologa i pedagoga dyżurów telefonicznych dostępnych dla uczniów i rodziców oraz systematyczne udostępnianie przez nich informacji w różnych formach online o sposobach

radzenia sobie ze stresem, lekiem itp. oraz aktualnych danych kontaktowych do instytucji pomocowych.

Profilaktyka selektywna:

- rozpoznanie środowiska rodzinnego uczniów, organizacja pomocy materialnej dla dzieci i ich rodzin, współpraca z organizacjami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły w tym zakresie
- organizowanie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej: indywidualizacja pracy z uczniem, dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia, rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami
- organizowanie i prowadzenie zajęć wspierających uczniów w zakresie edukacji szkolnej: zajęcia wyrównawcze, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

Profilaktyka wskazująca:

- współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy materialnej rodzinom zagrożonym niedostatkami bytowymi
- współpraca z instytucjami wspierającymi zagrożone dzieci i rodziny w procesie diagnozy i terapii
- współpraca z Sądem Rejonowym w Puławach oraz Komendą Powiatową Policji w zakresie zapewnienia dzieciom właściwej opieki rodzicielskiej.

Program został zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną z dnia.....

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach

ul. Jaworowa 5; 24-100 Puławy tel/fax +48 81 886 85 64

sekretariat@sp3.pulawy.pl dyrektor@sp3.pulawy.pl

www.sp3.pulawy.pl

Program

Wychowawczo - Profilaktyczny

**Szkoły Podstawowej nr 3
im. Jana Brzechwy w Puławach
na rok szkolny 2021/2022**

Autorzy programu:

Dorota Daniłoś-Sobczak

Kinga Jaworska

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59)

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity)
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Priorytety MEN na rok szkolny 2021/2022
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r.(DZ.U. z1991 r. nr 120,poz. 526)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.(Dz. U. z 1997r. nr 78, poz.483 ze zm.)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 3 w Puławach

Wstęp

Wychowanie należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa.

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców i państwa.

Zdaniem szkoły jest wychowanie dzieci i młodzieży do wartości.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno wzmacniać i uzupełniać dziania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży,

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele, wychowawcy, uczniowie i rodzice.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach jest placówką oświatową uznającą za cel nadrzędny wszechstronny rozwój osobowości ucznia oparty na systemie wartości, który za podstawę przyjmuje powszechnie przyjęte zasady etyki i moralności.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z oczekiwaniami rodziców. Za najistotniejsze uznają oni, aby dzieci były bezpieczne, by nauczyły się sumienności, uczciwości i systematyczności, aby miały zaufanie do nauczycieli, mogły zwracać się do nich ze swoimi problemami i otrzymywały pomoc oraz aby wszechstronnie się rozwijały i miały poczucie własnej wartości.

Nauczyciel w opinii rodziców powinien być komunikatywny, odpowiedzialny i uczciwy.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego. Jest on zintegrowany ze Statutem Szkoły. Adresatami Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy nauczyciele. Opisuje on w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, profilaktycznym i opiekuńczym.

Charakterystyka szkoły

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach jest szkołą ośmioklasową z oddziałami przedszkolnymi. W szkole są 2 oddziały przedszkolne, 2 klasy I, 2 klasy II, 3 klasy III, 3 klasa IV, 3 klasy V, 1 klasy VI, 4 klasy VII i 4 klasy VIII.

Szkoła wielokrotnie realizowała programy międzynarodowe.

Do szkoły uczęszczają uczniowie z rejonu, a także z poza rejonu tj. z terenu miasta Puławy, powiatu puławskiego i spoza powiatu. W rejonie szkoły znajduje się osiedle

bloków komunalnych Wólka Profecka. Mieszkają tam rodziny o niskim statusie materialnym. Na terenie osiedla często dochodzi do interwencji policji.

Z przeprowadzonej w szkole diagnozy wynika, że głównymi czynnikami ryzyka związanymi z funkcjonowaniem rodziny są:

- nieobecność rodziców związana z pracą
- rozwody i separacje
- brak konsekwencji wychowawczej, wewnętrzne konflikty rodzinne, nadopiekuńczość rodziców
- różnego rodzaju dysfunkcje rodziny (przewlekłe choroby, długotrwała nieobecność jednego rodzica, zdarzenia losowe itp.)

Czynnikami ryzyka związanymi ze sferą osobową uczniów jest niechęć do nauki i chodzenia do szkoły. Przeważają jednak w tej sferze czynniki chroniące. Uczniowie mają wysoką samoocenę, na którą składają się:

- plany na przyszłość
- wiara w swoje możliwości, wytrwałość w dążeniu do celu i pokonywaniu trudności
- przekonanie o wartości norm religijnych
- panowanie nad negatywnymi emocjami
- aktywny styl życia i dobre kontakty społeczne
- pozytywny obraz własnej rodziny
- poczucie wsparcia ze strony nauczycieli i pracowników szkoły.

Podstawowe wartości uznawane przez społeczność szkolną:

- Rodzina
- Zdrowie
- Współdziałanie w grupie
- Prawda
- Szacunek
- Odpowiedzialność
- Empatia
- Otwartość
- Tolerancja
- Patriotyzm
- Zaradność
- Innowacyjność

Wzór osobowy nauczyciela-wychowawcy:

Nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Brzechwy w Puławach:

- otacza indywidualną opieką każdego wychowanka,
- informuje ucznia i jego rodziców o kryteriach i wymaganiach edukacyjnych,
- dostosowuje przekazywaną wiedzę do umiejętności i możliwości intelektualnych ucznia,
- śledzi postępy w nauce swoich wychowanków oraz na bieżąco informuje o nich rodziców,
- wnikliwie obserwuje jak rozwija się każde dziecko- uczeń szkoły, daje temu zewnętrzny wyraz (chwali, wyraża radość), koryguje niewłaściwe postawy, dostosowuje wymagania do możliwości ucznia,
- prowadzi ciekawe lekcje,
- dba o rozwój życia klasowego tworząc serdeczną atmosferę wśród uczniów sprzyjającą koleżeństwu i przyjaźni,
- reaguje i przeciwdziała wszelkim formom agresji, przemocy i wandalizmu na terenie szkoły,
- szanuje godność ucznia, jego uczucia osobiste,
- jest sprawiedliwy i konsekwentny w działaniu, stwarza możliwość do zespołowego rozwiązywania problemów,
- jest obiektywny w ocenianiu,
- docenia wagę zgłaszanych przez uczniów spraw,
- jest otwarty na potrzeby uczniów, wierzy w nich,
- jest przyjacielem i doradcą swoich wychowanków,
- prezentuje wysoką kulturę osobistą, daje pozytywny przykład,
- jest asertywny, empatyczny, tolerancyjny, przyjazny innym ludziom, z poczuciem humoru,
- umiejętnie buduje własny autorytet,
- dąży do samorozwoju – podnosi swoje kwalifikacje poprzez szkolenie i samorozwój,
- stara się być na bieżąco z aktualnymi trendami psychologiczno-pedagogicznymi, jest kreatywny,
- zna i stosuje nowe technologie, dostosowuje się do wymogów nauczania w sytuacji pandemii w formie zdalnego nauczania poprzez korzystanie z platform

internetowych, aktywność na mediach społecznościowych, kontakt poprzez dziennik elektroniczny itp.

Wzór osobowy absolwenta

Uczeń, który kończy Szkołę Podstawową nr 3 w Puławach jest:

13. Odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny, zaradny, otwarty

- zna swoje prawa, potrafi ich bronić
- rozumie sens powierzanych obowiązków
- jest odpowiedzialny za własne postępowanie
- zna sposoby rozwijania swoich zainteresowań
- ma własne pomysły na rozwiązanie napotkanych problemów
- umie bronić swojego zdania, nie ulega łatwo wpływom innych
- dba o zdrowie, odmawia używania substancji szkodliwych dla zdrowia
- posiada wiedzę niezbędną do dalszego kształcenia,
- stosuje się do regulaminów i wytycznych wynikających z sytuacjach kryzysowych w kraju.

14. Uczciwy, prawy, prawdomówny

- stara się zasłużyć na zaufanie innych
- umie przyznać się do błędu i ponieść konsekwencje swojego zachowania.

15. Kulturalny, taktowny, szanujący innych

- dobrze zna normy zachowania i stara się je stosować w środowisku szkolnym, domowym i różnych sytuacjach społecznych
- zna i stosuje nabytą w szkole kulturę słowa, zachowania i stroju.

16. Krytyczny wobec siebie i innych

- potrafi oceniać i wartościować zachowania własne i innych
- wybiera odpowiednie dla siebie informacje z mediów, umie je analizować
- odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.

17. Wykazuje postawę społeczną i obywatelską

- szanuje tradycję i kulturę własnego narodu
- wykazuje poszanowanie dla innych kultur i tradycji
- zna miejsce Polski w Europie
- aktywnie i skutecznie uczestniczy w życiu szkolnym i publicznym.

18. Sprawnie posługuje się językiem ojczystym

- potrafi wyrażać i interpretować pojęcia, myśli, uczucia, fakty i opinie w mowie i piśmie

- sprawnie i kreatywnie używa języka w interakcji z innymi ludźmi w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych.
19. Potrafi porozumiewać się w językach obcych
- posiada cztery kompetencje językowe: rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie w językach obcych
 - zna i rozumie różnice kulturowe.
20. Posiada kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
- rozwija i wykorzystuje myślenie matematyczne do rozwiązywania problemów życia codziennego
 - potrafi i chce wykorzystywać swoją wiedzę do wyjaśniania świata przyrody zgodnie z zasadami metodologii
 - rozumie zmiany powodowane w środowisku przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli.
21. Sprawnie posługuje się technologiami społeczeństwa informacyjnego
- potrafi wykorzystywać komputery do uzyskiwania, oceny, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji
 - porozumiewa się i uczestniczy w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu
 - potrafi organizować swoją naukę w sposób zdalny.
22. Umie konsekwentnie i wytrwale uczyć się
- potrafi zarządzać czasem i informacjami zarówno indywidualnie, jaki i w grupach
 - jest świadomy własnego procesu uczenia się i potrzeb w tym zakresie
 - identyfikuje dostępne możliwości oraz pokonuje pojawiające się przeszkody
 - nabywa, przetwarza i przyswaja nową wiedzę, a także poszukuje i korzysta ze wskazówek
 - wykorzystuje zdobyta wiedzę w różnorodnych sytuacjach życiowych.
23. Wykazuje inicjatywę, jest przedsiębiorczy
- myśli kreatywnie i szuka innowacyjny sposobów realizacji swoich zamiarów
 - potrafi skutecznie planować, oceniać ryzyko i wykorzystywać szanse dla realizacji własnych pomysłów
 - dba o etyczny wymiar realizowanych przedsięwzięć.

24. Świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym

- docenia znaczenie twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć
- bierze udział w wydarzeniach muzycznych, teatralnych, literackich, plastycznych i wizualnych.

Rozumienie pojęć dla potrzeb realizacji Programu:

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażująca dwie osoby wychowawcę (osoba dorosła) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka). Pozostają one w osobowej relacji opartej na obustronnym poszanowaniu godności, współdziałają w osiąganiu celów wychowawczych i dzielą się odpowiedzialnością. Wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z nich.

Profilaktyka jest procesem, który kompensuje niedostatki wychowania, wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu. Jest także jednym ze sposobów reagowania na różne zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane, a tym samym do traktowania ich w kategoriach zagrożeń i podejmowania wysiłków w celu ich eliminacji lub ograniczania. Profilaktyka jest więc działaniem, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Drugim, równie istotnym elementem profilaktyki jest promowanie alternatywnych zjawisk w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować oraz wzmacnianie czynników chroniących przed rozwojem zagrożeń.

Przez program profilaktyczny rozumie się działania psychoedukacyjne podejmowane według określonego scenariusza, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów i szkodom wynikającym z problemów w ich otoczeniu oraz umacnianie tych zasobów i predyspozycji, które będą działać chroniąco na jednostkę.

Przez zachowania ryzykowne określa się różne działania niosące ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego, psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego. Do najpoważniejszych zachowań ryzykownych zalicza się:

- palenie tytoniu
- używanie alkoholu
- używanie środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- używanie suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne
- wagarowanie oraz porzucenie nauki szkolnej
- brak lub niejasność życiowych celów

- zachowania agresywne i przestępcze
- uczestnictwo w problemowych, destrukcyjnych grupach rówieśniczych
- wulgaryzmy i brak kultury osobistej
- ucieczki z domu

Powstawaniu zachowań ryzykownych sprzyjają niektóre cechy jednostki i jej środowiska. Istnieją jednak również takie czynniki i zachowania, które mogą je hamować.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje i warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka.

Są to:

- poczucie przynależności do rodziny
- silna więź rodzinna
- zainteresowanie własnym rozwojem i nauką
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań i pasji
- kultura osobista
- zaangażowanie w rozwój duchowy
- życie religijne
- szacunek do norm społecznych, tradycji i kultury
- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej
- pełnienie ról aprobowanych społecznie

W Program Wychowawczo-Profilaktyczny zostały wpisane trzy poziomy działań profilaktycznych:

Profilaktyka uniwersalna - działania kierowane do całej populacji, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych i dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu. Ich celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie i opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych. Są to działania ukierunkowane na promowanie zdrowego stylu życia, pomoc w rozwijaniu umiejętności psychologicznych i społecznych, stwarzanie możliwości zaangażowania w działalność pozwalającą realizować potrzebę rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu.

Profilaktyka selektywna - działania adresowane do jednostek lub grup osób, które są w stopniu wyższym niż przeciętny narażeni na rozwój problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych lub problemów wynikających z innych zachowań ryzykownych. Jej celem jest zmniejszanie szkód doznawanych na skutek

podjęcia zachowań ryzykownych, ograniczanie intensywności i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienia wycofania się z zachowań ryzykownych, zapobieganie przyszłym szkodom.

Profilaktyka wskazująca - działania ukierunkowane na jednostki, u których z powodów uwarunkowań biologicznych, psychologicznych czy społecznych pojawiły się zachowania wysoce ryzykowne. Główne działania to indywidualna diagnoza przyczyn oraz interwencja. Działania te wymagają pracy specjalistów zatrudnionych w różnych instytucjach zewnętrznych, przygotowanych do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej. Są to działania lecznicze, rehabilitacyjne oraz resocjalizacyjne, których celem jest przeciwdziałanie degradacji społecznej oraz powrót do normalnego funkcjonowania.

Struktura programu:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest skonstruowany tak, aby umożliwić jego realizację na wszystkich poziomach edukacji w szkole. Działania w nim przewidziane skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców. Posiada on jasno określone cele, zakres, formy realizacji i metody pracy.

Działania wychowawcze podejmowane są wobec całej społeczności szkolnej. Działania o charakterze interwencyjnym podejmowane są zawsze bezpośrednio w odpowiedzi na bieżące wydarzenia mające miejsce w szkole lub najbliższym środowisku ucznia.

Strategie działań wychowawczo -profilaktycznych:

Działania profilaktyczne realizowane są poprzez wykorzystanie następujących strategii:

Strategia informacyjna - Celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań.

Strategia edukacyjna - Strategia ta ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem czy rozwiązywanie konfliktów itp.). U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku umiejętności niezbędnych w życiu społecznym.

Strategia działań alternatywnych - Celem jest pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i osiągnięcie satysfakcji życiowej przez ułatwienie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową). U podstaw tej strategii zakłada się, że wielu ludzi podejmuje

zachowania ryzykowne ze względu na brak możliwości rozwoju zainteresowań i osiągnięcia sukcesów pozytywnych.

Strategia interwencyjna - Celem jej jest wspieranie w sytuacjach kryzysowych (m.in. w okresie pandemii) osób mających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów osobistych. Elementem interwencyjnym jest towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia.

Cele Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał jako narzędzie służące wszystkim jego adresatom-uczniom, nauczycielom oraz rodzicom. Wobec potencjalnych i realnych niebezpieczeństw zarówno pochodzących ze świata zewnętrznego, jak i samej jednostki ma na celu wyposażenie swoich odbiorców w taką wiedzę i umiejętności oraz wyrobienie takich nawyków, które pomogą im w stawieniu czoła współczesnym zagrożeniom. Poprzez celowe i świadome działania ma pełnić funkcję ochronną przed oddziaływaniem czynników ryzyka oraz wzmacniać czynniki chroniące, a tym samym umożliwić wszechstronny rozwój.

Cel główny:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i poprawa warunków umożliwiające wszechstronny rozwój osobowości uczniów. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

Cele szczegółowe:

7. Wychowanie do wartości:

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, postaw patriotycznych, szacunku dla tradycji przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomość praw i obowiązków. Zwiększenie u uczniów świadomości przynależności do Polski i Europy.

Edukacja patriotyczna, nauczanie historii oraz poznawanie polskiej kultury (w tym osiągnięć duchowych i materialnych) m. in. poprzez wycieczki edukacyjne.

Pogłębienie szacunku do symboli narodowych i hymnu narodowego.

Rozwijanie postaw odpowiedzialności za środowisko naturalne.

8. Profilaktyka uzależnień

Kształtowanie umiejętności asertywnych. Wskazanie negatywnych skutków stosowanie używek(alkohol, papierosy, narkotyki, środki psychoaktywne) oraz suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne, a także uzależnienie od komputera, smartfona, Internetu, różnego rodzaju gier oraz portali społecznościowych. Korzystanie z tych urządzeń w rozsądny i kontrolowany sposób w celu np. kontynuowania nauki w czasie zdalnego nauczania oraz kontaktu z grupą rówieśniczą w sposób bezpieczny. Zwiększenie

świadomości konsekwencji stosowania różnych form używek. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców istotnych dla umiejętności wychowawczych oraz zapobiegania uzależnieniom.

9. Wsparcie rozwoju intelektualnego

Motywowanie uczniów do nauki. Pomoc uczniom z trudnościami w nauce (szczególnie w okresie nauczania zdalnego), rozwijanie zainteresowań i wsparcie uczniów zdolnych. Przygotowywanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego, rozwijanie tolerancji wobec innych kultur. Upowszechnianie czytelnictwa, przygotowanie do samokształcenia i poszukiwania informacji, wykorzystywania wiedzy w praktyce itp. Zwiększenie skuteczności rozpoznawania i przezwycięzania trudności w nauce oraz przeciwdziałania niepowodzeniom szkolnym.

Rozszerzanie form pomocy dzieciom mającym trudności w nauce lub wykazującym niechęć do nauki szkolnej. Wzmacnianie samodyscypliny i odpowiedzialności za swój proces kształcenia.

10. Wychowanie kompetencji społecznych

Integracja klasy, tworzenie życzliwej atmosfery w klasie.

Wypracowanie u uczniów nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, prawidłowego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrożenie do życia w społeczności szkolnej i grupie rówieśniczej. Wychowanie pozytywnych postaw, respektowanie norm społecznych, eliminowanie zachowań agresywnych. Nabycie przez uczniów umiejętności życiowych ułatwiających funkcjonowanie w grupie społecznej: przyjaźni, szacunku, tolerancji, empatii, kultury słowa, poszanowania godności drugiego człowieka.

Wychowanie w uczniach poczucia własnej wartości i wzajemnego zaufania w grupie rówieśniczej. Przygotowanie ucznia do dokonywania wyborów, wartości i odpowiedzialnego podejmowania decyzji. Wychowanie umiejętności komunikowania się i zachowań asertywnych.

Zwiększenie poziomu wiedzy uczniów o stresie i nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach z nim związanych.

Wychowanie umiejętności radzenia sobie ze złością.

Wychowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu.

11. Wychowanie uczniów w wiedzę na temat zdrowego stylu życia, wdrażanie nawyków i postaw prozdrowotnych

Wypracowanie nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie zdrowego i

ekologicznego stylu życia oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu. Zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Podniesienie poziomu wiedzy o zachowaniach i postawach prozdrowotnych.

12. Zapewnienie uczniom wszechstronnego i harmonijnego rozwoju

Zapewnieni uczniom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Nauczenie uczniów dopowiedzianego korzystania z zasobów Internetu, w tym z mediów społecznościowych. Nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach (rozwiązywanie problemów i sytuacji konfliktowych, mediacji i negocjacji). Objęcie opieką i wsparciem wszystkich uczniów, zwłaszcza znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz zagrożonych marginalizacją.

Metody realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

Cele założone w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym są realizowane za pomocą następujących metod:

- metody aktywizujące jednostkę i środowisko
- metoda projektów
- metody impresyjne i ekspresyjne
- metody podające.

W szczególności odbywać się to będzie poprzez następujące formy:

- programy i spotkania informacyjno-edukacyjne
- zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze
- zajęcia i występy artystyczne
- zabawy, gry i dyskoteki
- udział w konkursach, olimpiadach, festiwalach
- wyjścia i wyjazdy do kina i teatru
- lekcje biblioteczne, bookcrossing
- zajęcia warsztatowe
- zajęcia szachowe
- prezentacje multimedialne
- zajęcia sportowe, rajdy, wycieczki (edukacyjne i ekologiczne), ogniska
- „zielona” i „biała ” szkoła
- akcje społeczne i charytatywne
- programy profilaktyczne rekomendowane o potwierdzonej skuteczności
- zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań
- Indywidualne Programy Nauki
- program profilaktyczny „Alternatywa”

- zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne
- pedagogizację rodziców w ramach wywiadówek, konsultacji z wychowawcami i nauczycielami uczącymi w klasie, pedagogiem i psychologiem szkolnym
- współpracę między instytucjami w środowisku (szkoły, poradnie, fundacje)
- szkoleniowe rady pedagogiczne
- realizację projektów własnych i udział w projektach zewnętrznych
- realizowanie nauki w sposób zdalny w okresie pandemii
- realizację programów autorskich.

Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

- Rada Pedagogiczna określa zadania w zakresie wychowania i profilaktyki i dokonuje analizy działalności szkoły w tym zakresie
- nauczyciele współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, wykonują zalecenia zawarte w opiniach wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i inne poradnie specjalistyczne, doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych
- wychowawcy klasy integrują zespół klasowy, dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, realizują zadania w zakresie wychowania i profilaktyki we współpracy z rodzicami uczniów
- pedagog i psycholog szkolny rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych. Określają formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom wybitnie zdolnym, pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Odpowiednio do rozpoznanych potrzeb, organizują i prowadzą różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Podejmują działania wychowawczo– profilaktyczne wynikające z Programu. Wspierają działania opiekuńcze, wychowawcze i profilaktyczne nauczycieli wynikające z Programu
- Rada Rodziców opiniuje Program Wychowawczo - Profilaktyczny, analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat wychowania i profilaktyki, współpracuje z Radą Pedagogiczną i dyrekcją szkoły
- rodzice przedstawiają Radzie Rodziców opinie na temat wychowania i profilaktyki, korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga, psychologa i szkolnej służby zdrowia w zakresie wychowania i profilaktyki, wnioskuje do

odpowiednich organów i instytucji w sprawach kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Instytucje i organizacje wspierające i współpracujące ze szkołą w realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- POK „Dom Chemika”
- Kino „Sybilla” w Puławach
- Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie
- Parafia Miłosierdzia Bożego w Puławach
- Puławskie Towarzystwo Chorych „Hospicjum”
- Caritas Polska
- Polski Czerwony Krzyż, Oddział w Puławach
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Puławach
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
- Komenda Powiatowa Policji w Puławach,
- Sąd Rejonowy w Puławach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy UM Puławy
- Urząd Miejski w Puławach
- Fundacja „Praesterno” w Puławach
- Fundacja „Obok Nas” w Puławach
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Puławach
- Straż Pożarna w Puławach
- Straż Miejska w Puławach
- Stowarzyszenie „Monar”
- Biblioteka Miejska w Puławach
- Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Puławach
- Inne instytucje i organizacje.

Spodziewane efekty z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

W wyniku realizacji treści zawartych w Programie mamy planowane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów
- podniesienie poziomu rozwoju kompetencji kluczowych
- zwiększenie poziomu integracji zespołów klasowych
- systematyczne podnoszenie poziom bezpieczeństwa uczniów w szkole

- promowanie zdrowego stylu życia
- kształtowanie u uczniów postawy prospołecznej i patriotycznej
- bieżące rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych uczniów
- zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych podejmowanych przez uczniów
- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych.

Ewaluacja Programu:

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco poprzez analizę zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych, analizę wytworów pracy uczniów, rozmowy z uczniami i ich rodzicami, obserwację uczniów w sytuacjach zadaniowych, kontrole postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych oraz w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej. Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu Profilaktyki stanowią: narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy, sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, hospitacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie i wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy oraz scenariusze.

Zasoby Szkoły:

Wszyscy zatrudnieni w Szkole nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe oraz przygotowanie pedagogiczne, dodatkowo wielu z nich ma ukończone studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące. Nauczyciele tworzą zespoły samokształceniowe. Szkoła zatrudnia pedagoga i psychologa, a także w miarę potrzeb logopedę.

Obszary Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

- tworzenie warunków do aktywności szkolnej uczniów tak, aby mieli możliwość osiągnięcia sukcesów
- organizacja życia szkolnego poprzez Samorząd Uczniowski
- wdrażanie uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym i prywatnym
- promocja zdrowia i zdrowego stylu życia
- rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, demoralizacji, agresji i przemocy, kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów

- wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną lub dotkniętych biedą oraz niesienie pomocy w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Tworzenie warunków do aktywności szkolnej uczniów tak, aby mieli możliwość osiągnięcia sukcesów:

Cel główny:

Umożliwienie uczniom nabywania wiedzy, ekspresji i realizacji własnych pomysłów, zainteresowań i pasji.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie poziomu motywacji uczniów do różnorodnych działań na terenie szkoły i poza nią
- wdrożenie uczniów do aktywności na miarę swoich możliwości
- doposażenie szkoły w nowoczesne pomoce naukowe.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze:

- udział uczniów w różnorodnych konkursach szkolnych i pozaszkolnych, olimpiadach, turniejach, zawodach
- organizowanie wystaw i występów dla rodziców, przedszkolaków, społeczności szkolnej i lokalnej
- spotkania z ciekawymi ludźmi
- współpraca z ośrodkami kultury i instytucjami działającymi w środowisku
- umożliwienie uczniom klas I – III zdobywania sprawności freinetowskich (kształtowanie twórczej postawy uczniów)
- wykorzystanie nowoczesnych technologii do realizacji treści programowych z różnych przedmiotów, szczególnie w czasie nauki zdalnej (tablice multimedialne, rzutniki, laptopy)
- umożliwienie uczniom zdolnym realizacji Indywidualnych Programów Nauki
- stosowanie w nauczaniu przedmiotowym aktywnych metod pracy.

Organizacja życia szkolnego poprzez Samorząd Uczniowski:

Cel główny:

Stworzenie warunków do rozwoju osobistego uczniów i poczucia tożsamości narodowej.

Cele szczegółowe:

- wykształcenie u uczniów świadomości własnych potrzeb fizycznych, emocjonalnych i duchowych
- wypracowanie u ucznia postawy i umiejętności prospołecznych
- pielęgnowanie tradycji szkolnych
- podniesienie wśród uczniów świadomości narodowej i patriotycznej oraz szacunku do symboli narodowych i hymnu.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze:

- organizacja imprez szkolnych : Dzień Chłopaka, „Spotkanie z Mikołajem”, „Poczta Walentynkowa” , „Pierwszy Dzień Wiosny”, „Wspólne Kolędowanie” itp.
- organizacja Dni Patrona - „Brzechwolandia” we współpracy z całą społecznością szkolną
- udział w akcjach charytatywnych na rzecz chorych i potrzebujących we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku oraz Parafią Miłosierdzia Bożego
- opieka nad sztandarem szkoły, uczestnictwo w uroczystościach szkolnych
- współorganizacja szkolnych obchodów uroczystości patriotycznych
- reprezentowanie szkoły w miejskich uroczystościach patriotycznych.

Wdrażanie uczniów do funkcjonowania w życiu społecznym i osobistym:

Cel główny:

Zaplanowanie i zrealizowanie działań mających na celu wdrażanie ich do funkcjonowania w życiu społecznym klasy, szkoły i środowiska lokalnego.

Cele szczegółowe:

- nabycie przez uczniów znajomości zasad zachowania w grupie rówieśniczej i umiejętności pracy zespołowej
- wykształcenie u uczniów poczucia odpowiedzialności za powierzone im zadania i przestrzegania terminowości wykonania tych zadań
- wykształcenie postawy tolerancji, szacunku do prywatności i pracy innych
- wykształcenie poczucia przynależności narodowej i postawy szacunku wobec symboli narodowych
- wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami w życiu szkolnym i osobistym
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i komunikowania się.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia i dziecka poprzez zapoznanie ze statutem szkoły i regulaminami szkolnymi ,tworzenie kodeksów klasowych
- wybory do samorządu szkolnego i samorządów klasowych
- wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami poprzez zajęcia warsztatowe, omawianie tematyki na godzinie wychowawczej
- angażowanie uczniów w organizację imprez kulturalnych w szkole: apeli i uroczystości szkolnych, dyskotek, konkursów, gazetek szkolnych i klasowych
- zachęcanie uczniów do pracy w wolontariacie (zbiórki i kiermasze na rzecz hospicjum, pomoc dla zwierząt w schroniskach, udział w akcjach charytatywnych)
- uczestnictwo uczniów w akcjach i działaniach Szkolnego Koła Caritas
- zaangażowanie uczniów w działania Szkolnego Koła PCK
- rozwijanie umiejętności komunikowania się poprzez zajęcia warsztatowe, pracę w grupach w czasie lekcji
- integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej poprzez organizowanie imprez klasowych, wycieczek i imprez szkolnych
- uczenie tolerancji poprzez akcje charytatywne, zajęcia warsztatowe, godziny wychowawcze
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej poprzez apele szkolne, wychowanie regionalne na lekcjach wychowawczych, podtrzymywanie lokalnych tradycji i zwyczajów, współpracę z lokalnymi instytucjami
- rozwijanie poczucia przynależności do Europy i tolerancji dla odmienności kulturowej na lekcjach przedmiotowych i zajęciach pozalekcyjnych
- kształtowanie postaw patriotycznych poprzez apele z okazji świąt państwowych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, zdobywanie wiedzy o wybitnych postaciach historycznych, udział w akcjach pomocy Polakom za granicą
- kształtowanie postaw prospołecznych na zajęciach lekcyjnych, zajęciach warsztatowych, godzinach wychowawczych
- realizacja programów profilaktycznych „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję” itp.
- realizacja zajęć pozalekcyjnych w ramach Profilaktyczno-Rozwojowego Programu Pracy dla Dzieci i Młodzieży „Alternatywa”
- uczestnictwo szkoły w projekcie „Efektywna szkoła-wsparcie kadry zarządzającej placówek oświatowych z województwa lubelskiego.”

Profilaktyka selektywna:

- indywidualne rozmowy pedagoga i psychologa z uczniami z problemami w kontaktach społecznych, pomoc w ich rozwiązywaniu
- kierowanie uczniów do specjalistycznych instytucji diagnozujących problem.

Profilaktyka wskazująca:

- kierowanie uczniów na terapię zaburzeń zachowań w kontaktach społecznych w specjalistycznych ośrodkach pomocy.

Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa:

Cel główny:

Nabycie przez uczniów nawyków zdrowego i bezpiecznego stylu życia oraz zwiększenie aktywności umożliwiających harmonijny rozwój.

Cele szczegółowe:

- wykształcenie nawyku zdrowego i aktywnego stylu życia
- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie edukacji prozdrowotnej
- nabycie wiedzy o substancjach szkodliwych i umiejętności odmowy ich używania
- zwiększenie skuteczności wczesnego diagnozowania zagrożeń i przeciwdziałania im
- uświadomienie współzależności pomiędzy zdrowiem fizycznym i psychicznym
- zwiększenie świadomości i odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia
- wdrożenie do przestrzegania zasad higieny osobistej
- nabycie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących bezpieczeństwa własnego i najbliższego otoczenia.

Sposoby realizacji:

Działania Wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, pogadanki, filmy nt. właściwego odżywiania się, przygotowywanie jadłospisów i posiłków, zajęcia w kuchni szkolnej, konkursy i gazetki
- wykonywanie prac plastycznych, technicznych i prezentacji na temat zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej
- realizacja programów „Warzywa i owoce w szkole” i „Mleko w szkole”
- profilaktyczne zajęcia edukacyjne „Archipelag skarbów ” (kl. VIII)

- propagowanie wiedzy o bezpieczeństwie: pogadanki, filmy, prezentacje, ćwiczenia praktyczne, spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej i Policji
- nauka zachowania w sytuacjach zagrożenia: próbna ewakuacja
- nauka pierwszej pomocy, obchody Światowego Dnia Resuscytacji
- wdrażanie do przestrzegania regulaminów szkolnych i regulaminu wycieczek
- organizowanie wycieczek, zajęć terenowych, rajdów i innych form aktywności fizycznej
- organizowanie zajęć sportowych, zachęcanie do udziału w zawodach sportowych, meczach, spartakiadach
- organizacja wyjazdów na „zieloną” i „białą” szkołę
- przypominanie uczniom zasad higieny osobistej i dbałości o wygląd zewnętrzny
- pokaz mycia zębów, fluoryzacja
- realizacja wychowania komunikacyjnego
- tworzenie planu pracy szkoły zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.

Profilaktyka selektywna:

- stały kontakt pielęgniarki szkolnej z nauczycielami i rodzicami dzieci z problemami zdrowotnymi
- realizacja zaleceń placówek specjalistycznych diagnozujących i opiekujących się uczniami problemami zdrowotnymi.

Profilaktyka wskazująca:

- praca specjalistów w zakresie pomocy dzieciom i rodzinom dotkniętym problemami zdrowotnymi.

Rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym

Cel główny:

Pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności i umożliwianie mu prawidłowego funkcjonowania w zespole klasowym oraz osiągnięcia pozytywnych wyników szkolnych.

Cele szczegółowe:

Podniesienie poziomu świadomości ucznia w obszarze swoich mocnych stron.

- wypracowanie u ucznia postawy odpowiedzialności za siebie i swoją naukę
- podniesienie przez nauczycieli umiejętności rozpoznawanie potrzeb ucznia i przyczyn trudności w nauce
- usprawnianie u uczniów zaburzonych procesów psychomotorycznych istotnych w opanowaniu umiejętności czytania i pisanania
- kształtowanie u uczniów potrzeby samodoskonalenia

- wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

Diagnozowanie potrzeb uczniów i tworzenie warunków do ich zaspokajania:

- organizacja zajęć rozwijających zainteresowania
- współpraca nauczycieli z psychologiem i pedagogiem szkolnym celem indywidualizacji oddziaływań na uczniów
- indywidualne rozmowy i zajęcia z uczniem
- obserwacja, wymiana informacji i spostrzeżeń między rodzicami i nauczycielami uczącymi
- współpraca z domem rodzinnym ucznia, udzielanie wskazówek do pracy z dzieckiem w domu
- informowanie uczniów o tym co pomaga, a co przeszkadza w nauce
- zachęcanie uczniów do poznawania swoich mocnych stron i uczestnictwa w różnorodnych konkursach i wystawach
- udzielanie wsparcia dzieciom i ich rodzicom w czasie nauki zdalnej w formie systematycznego udostępniania elektronicznie na dzienniku szkolnym informacji na temat radzenia sobie w sytuacjach stresowych, danych kontaktowych, linków gdzie szukać pomocy i wsparcia, publikacji na stronie internetowej szkoły itp.

Profilaktyka selektywna:

Diagnozowanie przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych:

- kierowanie uczniów z trudnościami na diagnozę do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu oceny ich wiedzy i umiejętności i ustalenia przyczyn trudności
- konsultacje z rodzicami uczniów mających trudności w nauce
- obserwacja uczniów przez nauczycieli, wychowawców klas, pedagoga, psychologa
- rozmowy z uczniem.

Wspomaganie ucznia w zdobywaniu wiedzy:

- sprawdzanie na bieżąco stanu wiedzy uczniów z trudnościami w celu niedopuszczenia do powstawania i gromadzenia się zaległości
- praca w oparciu o zalecenia Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej
- organizacja zajęć wyrównawczych i zajęć korekcyjno – kompensacyjnych
- organizacja zajęć rozwijających zainteresowania

- współpraca z rodzicami, analiza trudności i postępów, wzajemna wymiana informacji, również w sytuacji nie realizowania nauki w systemie zdalnym.

Profilaktyka wskazująca:

Kierowanie uczniów do innych form pomocy specjalistycznej zgodnie z diagnozą Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej:

- zapewnienie uczniom specjalistycznych zajęć i terapii na terenie poradni
- zmiana profilu kształcenia zgodnie z diagnozą specjalistów
- w okresie nauki zdalnej zachęcanie dzieci do udziału w zajęciach online proponowanych przez inne instytucje np. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Fundacje, itp.
- umożliwienie uczniom indywidualnego kontaktu online z pedagogiem, psychologiem szkoły.

Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, demoralizacji, agresji i przemocy, kształtowanie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów:

Cel główny:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów, eliminowanie zagrożeń ze środowiska ucznia.

Cele szczegółowe:

- nabycie przez uczniów umiejętności asertywnego zachowania
- podniesienie poziomu wiedzy o prawidłowej reakcji na sytuację zagrożenia
- wykształcenie postaw, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu
- zwiększenie ilości zachowań oraz postaw koleżeńskich opartych o wzajemny szacunek
- zwiększenie liczby uczniów systematycznie realizujących obowiązki szkolne
- zwiększenie liczby uczniów osiągających sukcesy na miarę swoich możliwości
- rozpoznawanie zachowań agresywnych i objawów przemocy wśród uczniów
- poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z mediów, komputera
- uświadomienie zagrożeń pochodzących z rzeczywistego i wirtualnego świata.

Sposoby realizacji:

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach: opracowanie kodeksów i regulaminów klasowych, pogadanki na lekcjach wychowawczych

- działania mające na celu wdrażanie do bezpiecznego poruszania się po drodze: spotkania z policją i Strażą Miejską, wychowanie komunikacyjne, pogadanki, konkursy
- uwrażliwianie uczniów na zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania ze środków masowego przekazu: zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych i informatyce, pogadanki, gazetki, Tydzień Bezpiecznego Internetu
- zapoznanie uczniów z przyczynami zachowań agresywnych oraz kształtowanie umiejętności przeciwdziałania im oraz panowania nad swoimi emocjami: zajęcia warsztatowe, zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych
- dostarczanie uczniom wzorów alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów: zajęcia warsztatowe, spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym, okresach nauki zdalnej w formie internetowej
- realizacja programów profilaktycznych „Spójrz inaczej na agresję”, „Program Domowych Detektywów” itp.
- spotkania ze specjalistami, edukacja uczniów na temat skutków używania nikotyny, alkoholu, środków psychoaktywnych
- współpraca z rodziną ucznia: spotkania z rodzicami, konsultacje z pedagogiem i psychologiem, kierowanie rodziców na zajęcia warsztatowe szkoły dla rodziców w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- doskonalenie umiejętności oceny sytuacji zagrażających zdrowiu: zajęcia warsztatowe, zajęcia tematyczne na lekcjach wychowawczych i lekcjach przyrody oraz wychowania do życia w rodzinie
- diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole: rozmowy z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, ankiety
- dyżury nauczycieli na przerwach, kontrolowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych
- monitoring szkoły.

Profilaktyka selektywna:

- indywidualna praca nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami i uczniami przejawiającymi objawy demoralizacji
- współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi
- kierowanie wniosków do specjalistycznych placówek w celu dokonania diagnozy i terapii

- kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w celu zbadania sytuacji rodzinnej ucznia przejawiającego zaburzone zachowanie oraz oceny sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej.

Profilaktyka wskazująca:

- współpraca ze specjalistami i instytucjami udzielającymi pomocy diagnostycznej i terapeutycznej zagrożonym uczniom i rodzinom
- Udział pedagoga szkolnego w procedurze Niebieska Karta oraz Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną lub dotkniętych biedą oraz niesienie pomocy w trudnej sytuacji życiowej i materialnej:

Cel główny:

Otoczenie wsparciem dziecka potrzebującego pomocy ze względu na trudną sytuację społeczną.

Cele szczegółowe:

- rozpoznanie potrzeb uczniów dotkniętych marginalizacją i/ lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej, rodzinnej
- otoczenie opieką i wsparciem dziecka pochodzącego ze środowiska dotkniętego marginalizacją
- kształtowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie
- nabycie przez uczniów wiedzy, że wszystkim obowiązują takie same prawa bez względu na pochodzenie i środowisko
- zwiększenie świadomości uczniów gdzie w razie potrzeby szukać pomocy.

Działania wychowawcze/Profilaktyka uniwersalna:

- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych, wzbudzanie empatii, uczenie tolerancji i zachowań prospołecznych: zajęcia warsztatowe, zajęcia w zespołach klasowych na temat kształtowania pozytywnych relacji między rówieśnikami
- integracja klasowa i szkolna: uroczystości i imprezy klasowe i szkolne, wspólne wyjazdy, rajdy
- w okresie nauki zdalnej bieżący kontakt w formie online, po uzgodnieniu również indywidualne konsultacje psychologiczne i pedagogiczne
- w okresie nauki zdalnej pełnienie przez psychologa i pedagoga dyżurów telefonicznych dostępnych dla uczniów i rodziców oraz systematyczne udostępnianie przez nich informacji w różnych formach online o sposobach

radzenia sobie ze stresem, lekiem itp. oraz aktualnych danych kontaktowych do instytucji pomocowych.

Profilaktyka selektywna:

- rozpoznanie środowiska rodzinnego uczniów, organizacja pomocy materialnej dla dzieci i ich rodzin, współpraca z organizacjami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły w tym zakresie
- organizowanie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej: indywidualizacja pracy z uczniem, dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia, rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami
- organizowanie i prowadzenie zajęć wspierających uczniów w zakresie edukacji szkolnej: zajęcia wyrównawcze, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

Profilaktyka wskazująca:

- współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy materialnej rodzinom zagrożonym niedostatkami bytowymi
- współpraca z instytucjami wspierającymi zagrożone dzieci i rodziny w procesie diagnozy i terapii
- współpraca z Sądem Rejonowym w Puławach oraz Komendą Powiatową Policji w zakresie zapewnienia dzieciom właściwej opieki rodzicielskiej.

Program został zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną z dnia.....